

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. heinäkuuta 2019
(OR. en)

10622/19

Toimielinten välinen asia:
2018/0216(COD)

AGRI 347
AGRILEG 112
AGRIFIN 41
AGRISTR 45
AGRIORG 40
CODEC 1262
CADREFIN 287

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja: Maatalouden erityiskomitea / Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 9645/18 + COR 1 + ADD 1

Asia: Asetus YMP:n strategiasuunnitelmista
– Vuoden 2020 jälkeisen YMP:n ympäristö- ja ilmastonäkökohdista
käytävän neuvoston keskustelun valmistelu

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä maatalous- ja kalastusneuvoston 15. heinäkuuta 2019 pidettävän istunnon valmistelemiseksi edellä mainittua asiaa koskeva puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja sekä kaksi kysymystä ministerien keskustelun ohjaamiseksi.

Puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja vuoden 2020 jälkeisen YMP:n ympäristö- ja ilmastonäkökohdista

Maailmalla on vastassaan suuria ympäristöhaasteita, muun muassa erityisesti ilmastonmuutos, biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen ja luonnonvarojen kuten ilman, veden ja maaperän heikkeneminen.

Koska **maatalous** on ala, joka kattaa noin 40 prosenttia EU:n alueesta, sillä on merkittävä rooli näihin haasteisiin vastaamisessa. Tätä roolia tukee myös kiinteä keskinäinen riippuvuus tämän alan sekä ympäristön ja ilmaston välillä. Maatalous vaikuttaa ympäristöön ja ilmastoon on monin tavoin: esimerkiksi vaikka maanviljelyn osuus EU:n kasvihuonekaasupäästöistä on 10 prosenttia, se muodostaa kuitenkin tärkeän luonnollisen hiilinielun. Toisaalta maatalous ja luonnonvarat, joista se on myös riippuvainen, kärsivät ilmastonmuutokseen liittyvistä äärimmäisistä sääilmiöistä. Esimerkiksi ankarien kuivuusjaksojen seuraukset ovat koetelleet vakavasti viljelijöitä viime aikoina, muuallakin kuin maissa, jotka ovat perinteisesti olleet alttiita tämän tyyppisille äärimmäisille sääolosuhteille. Tällaisten äärimmäisten sääilmiöiden esiintymistiheyden ennustetaan lisääntyvän ja intensiteetin voimistuvan. Ympäristön ja ilmaston suojeleminen auttaa näin ollen turvaamaan viljelijöiden tuotanto-olosuhteet ja tulot.

Komissio ehdotti 1. kesäkuuta 2018 yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistusta vuoden 2020 jälkeiselle kaudelle. Komissio on tehnyt useaan otteeseen selväksi, että aiempaa kunnianhimoisemmat ympäristö- ja ilmastotavoitteet ovat YMP:n uudistuksessa yksi sen tärkeimmistä prioriteeteista. Sitä varten nykyiset viherryttämistoimenpiteet ja täydentävien ehtojen järjestelmä yhdistettäisiin **"tehostetuksi" ehdollisuudeksi**, joka merkitsisi vaativampaa ja laajempaa "perustasoa", jota on noudatettava tukien saamiseksi YMP:n nojalla. Tätä täydentäisivät ensimmäisen pilarin nojalla rahoitettavat ekojärjestelmät ja toisen pilarin nojalla rahoitettavat maatalouden ympäristö- ja ilmastotoimenpiteet sekä muun tyyppiset tukitoimet. Kunnianhimoisempia ympäristö- ja ilmastotavoitteita edistäviä muita mekanismeja olisivat hedelmä- ja vihannesalan toimintaohjelmien menojen 20 prosentin vähimmäisosuus, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) menoista 30 prosentin osuuden varaaminen erikseen ympäristöön ja ilmastoon liittyviin tavoitteisiin sekä vaatimus, että YMP:n strategiasuunnitelmien on oltava yleisesti ottaen kunnianhimoisempia ympäristön ja ilmaston suhteen nykyiseen kauteen verrattuna. Lisäksi odotetaan, että ilmastotavoitteita edistettäisiin 40 prosentilla YMP:n tulevista määrärahoista.

Maatalouden horisontaaliasioiden työryhmässä (YMP:n uudistus) ja maatalouden erityiskomiteassa suoritettujen komission ehdotusten tarkastelun pohjalta 15. huhtikuuta 2019 kokoontunut maatalous- ja kalastusneuvosto vaihtoi näkemyksiä ehdotetusta uudesta "vihreästä arkkitehtuurista". Tässä yhteydessä useat valtuuskunnat totesivat, että YMP ja viljelijät ovat avainasemassa ympäristön ja ilmastomuutoksen suhteen. **Lisäksi useat valtuuskunnat kannattivat aiempaa kunnianhimoisempia YMP:n ympäristö- ja ilmastotavoitteita, edellyttäen että YMP:n talousarvio olisi oikeasuhteinen, että jäsenvaltioiden toimintaedellytykset olisivat tasapuoliset ja että jäsenvaltioille annetaan tarpeeksi liikkumavaraa, jotta ne voisivat mukauttaa säännöt omiin erityispiirteisiinsä soveltuviksi ja pitää ne mahdollisimman yksinkertaisina.**

"**Tehostetun ehdollisuuden**" suhteen valtuuskunnat korostivat joustavien ja yksinkertaisten sääntöjen merkitystä, joiden ansiosta jäsenvaltiot voisivat mukauttaa vaatimukset paikallisiin tarpeisiin. Eriäviä näkemyksiä ilmaistiin siitä, olisiko pienviljelijät vapautettava ehdollisuudesta vai ei. Sen sijaan yhteneväisempiä kantoja nousi esiin tarpeesta säätää heitä varten oikeasuhteisesta valvonta- ja seuraamusjärjestelmästä. Valtuuskuntien mielipiteet jakaantuivat sen suhteen, olisiko ekojärjestelmien oltava jäsenvaltioille pakollisia vai vapaaehtoisia ja olisiko niille osoitettava tietyt vähimmäismäärät. Ekojärjestelmien erityispiirteistä riippumatta useat valtuuskunnat ovat yhä huolissaan siitä, miten välttää käyttämättä jäävät määrät, jos viljelijät hyödyntävät ekojärjestelmiä kaavailtua vähemmän. Ehdotus, jonka mukaan maaseuturahaston määrärahoista olisi varattava erikseen 30 prosenttia ilmasto- ja ympäristötoimia varten, sai laajaa kannatusta.

Samantapaisia näkemyksiä nousi esiin maatalous- ja kalastusneuvostossa 14. toukokuuta 2019, kun tiedonannon "Puhdas maapallo kaikille" maatalousnäkökohdista keskusteltiin. Ministerit kannattivat kunnianhimoisempaa tulevaa YMP:tä sen suhteen, miten se mahdollisesti edistäisi ilmastotavoitteita ehdotetun "tehostetun" ehdollisuuden avulla. Heidän mielestään tulevan YMP:n "vihreän arkkitehtuurin" pitäisi kannustaa viljelijöitä ottamaan käyttöön ympäristöä hyödyttäviä käytäntöjä.

Eurooppa-neuvosto on toistanut useita kertoja, että se asettaa selkeästi etusijalle ympäristönhoidon edistämisen ja ilmastonmuutoksen torjunnan. Kokouksessaan 20.–21. kesäkuuta EU-johtajat sopivat vauhdittavansa maailmanlaajuisia ilmastotoimia Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, myös jatkamalla pyrkimyksiä rajata lämpötilan nousu 1,5 celsiusasteeseen suhteessa esiteolliseen aikaan. He myös pyysivät neuvostoa ja komissiota edistämään työtä edellytysten, kannustimien ja suotuisan toimintaympäristön luomiseksi, jotta Pariisin sopimuksen mukaisesti voidaan varmistaa siirtyminen ilmastoneutraaliin unioniin. Eurooppa-neuvoston 20. kesäkuuta 2019 hyväksymässä **EU:n strategisessa ohjelmassa 2019–2024** kestävä maatalouden edistäminen on asetettu yhdeksi niistä prioriteeteista, jotka ohjaavat EU:n työskentelyä seuraavien viiden vuoden aikana.

Tätä taustaa vasten ministereitä pyydetään vastaamaan maatalous- ja kalastusneuvostossa
15. heinäkuuta seuraaviin **kysymyksiin**:

Kun otetaan huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät, joissa neuvostoa ja komissiota kehoitetaan edistämään työtä edellytysten, kannustimien ja suotuisan toimintaympäristön luomiseksi, jotta voidaan varmistaa siirtymä ilmastoneutraaliin unioniin, ja tarve täyttää tämä sitoumus myös YMP:ssä,

– mitä komission ehdotuksen tekijöitä vuoden 2020 jälkeistä YMP:tä varten pidätte keskeisinä, jotta aiempaa kunnianhimoisemmat ympäristö- ja ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa?

– katsotteko, että Itävallan ja Romanian puheenjohtajakausilla tehtyjen muotoiluehdotusten suhteen on tarpeen tehdä joitakin parannuksia aiempaa kunnianhimoisempien ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi, kun pidetään mielessä yksinkertaistaminen, toteutettavuus viljelijöiden kannalta ja erot paikallisissa olosuhteissa?